

7. april 2022
Sagsnr. 5520-233821 mbu
Sekr. Astrid Birkenfeldt Vandsted
Tel. 7221 1761, mail abv@70151000.dk

HjulmandKaptain

Frederikshavnsvej 215
Postboks 120
DK-9800 Hjørring
Tel. + 45 7015 1000
mail@70151000.dk
www.hjulmandkaptain.dk

Sendt pr. e-mail til nmkn@naevneneshus.dk

Nævnenes Hus
Toldboden 2
8800 Viborg

Advokatpartnerselskab
CVR-nr. 32 33 71 20
Bank 7420 1021347

Att.: Planklagenævnet

Klage over dispensation til Lokalplan 002 i Aarhus Kommune af 11. marts 2022

På vegne af min klient, Grundejerforeningen Holmstrup-Bakker (herefter omtalt som ”**Grundejerforeningen**”) skal jeg herved påklage den af Aarhus Kommune den 11.marts 2022 udstedte dispensation (**bilag 216**) til lokalplan 002 for området Holmstrup-Bakker.

Aarhus Kommunes byråd traf den 16. december 2020 beslutning af om udbygning af Viborgvej til 4 spor. Til brug for denne udvidelse var det nødvendigt at fravige den gældende lokalplan for området, lokalplan 002 af 11. oktober 1978 (**bilag 201**).

Det er Grundejerforeningens vurdering, at der i medfør af lokalplanen ikke er mulighed for at give dispensation til fravigelse af lokalplanen, da dette strider mod lokalplanens formål.

1. Sagens baggrund

Indledningsvist skal det bemærkes, at der den 9. februar 2021 er indbragt en klage til Miljø- og Fødevarerklagenævnet vedr. VVM-redegørelsen for udvidelsen af Viborgvej. For de nærmere allerede beskrevne vilkår henvises i denne forbindelse til denne klage (**bilag 101**), som endnu fortsat er under behandling.

Der har i årevis pågået længerevarende løfter om forbedrede trafikforhold for de ca. 250 husstande som delvis omfatter bebyggelsen i Grundejerforeningen Holmstrup Bakker. Tidligere løfter – og endda med afsatte midler hertil – er tilbagekaldt i forbindelse med kommunens beslutning om udvidelse af Viborgvej til 4 spor.

Med ønsket om et intelligent styret trafiklys ved tilkørslen til Viborgvej – som efter Aarhus Kommunes oplysninger – vil forsinke fremkommeligheden fra lyssignalet til Ringvej II med ca. 12-17 sek. – har kommunen valgt at se bort fra de massive hørings svar, som i denne proces tidligere er fremkommet fra områdets beboere. I stedet vil Grundejerforeningens arealer blive underlagt omfattende forringelser på en række områder.

2. Sagens akter

Siden Aarhus kommunes beslutning i 2013 om udvidelse af Viborgvej fra 2 spor til 4 spor foreligger i forbindelse med såvel idehøringsfase som høringsrunde adskillige dokumenter, hvoraf der specifikt til nærværende klage skal fremhæves følgende:

- Tilsagn om lysregulering af 17.april 1986 (**Bilag 1A**)
- Mødereferat af 9.november 1988 (**Bilag 1B**)
- Byrådsmøde den 8.6.2016 - pkt. 23 (**Bilag 20**)
- VVM indstilling af 7.8.2019 (**Bilag 17**)
- Bygherreindstilling af 20.oktober 2020 (**Bilag 26**)
- Anlægsbevilling af 2.11.2020 (**Bilag 27**)
- Indsigelse til Aarhus Byråd af 30.november 2020 (**Bilag 28**)
- Endelig VVM-tilladelse af 12.januar 2021 (**Bilag 38**)
- Kommunens svarskrift klage til Miljøankenævnet den 1. november 2021 (**Bilag 210**)
- Omklassificering af stamvej (**Bilag 23**)
- Ekspropriationsbeslutning (**Bilag 318**)

3. Gældende lokalplan 002 (bilag201)

De overordnede rammer for området er defineret i den nuværende lokalplans § 1:

"Lokalplanen har til formål at fastlægge de fysiske rammer for et nyt byområde på Holmstrup Mark.

Dette søges bl. a. opnået ved,

- *at er gennem udformningen af trafiknettet (veje og stier) såvel internt i området som ved forbindelsen med de tilgrænsende byområder tilstræbes afvekslende vejføringer og størst mulig trafiksikkerhed i området,*
- *at der gennem en udnyttelse af områdets specielle topografiske forhold (bakkerne, de gamle gårde) skabes gode fælles friarealer til mangeartede rekreative formål under beboernes (grundejerforeningens) styrelse, og*
- *at der gennem en hensigtsmæssig fordeling af forskellige former for bolig- og erhvervsbyggeri gives mulighed for dannelsen af et alsidigt sammensat byområde og for bl. a. en vis lokal service samt lokale arbejdspladser."*

Grundejerforeningens bestyrelser har igennem alle år været disse formålserklæringer yderst bevidste.

Området Holmstrup Bakker karakteriseres da også i dag som *"en lille grøn oase, der ligger uforstyrret med kort afstand til Aarhus centrum"*.

Overordnet set medfører projektet i dets nuværende form for Grundejerforeningen flere forhold:

- dels at Holmstruphøjvej bliver lukket for udkørsel mod Viborgvej, således at det kun er muligt at køre ind ad Holmstruphøjvej,
- dels at Holmstruphøjvej bliver forlænget ned til Jernaldervej ved at to rekreative arealer med sikrede skolecykelstier (som på nuværende tidspunkt er placeret inde på rekreative arealer og langt fra offentlige veje) bliver gennemskåret,

Dette medfører, at Holmstruphøj i langt højere grad vil blive en gennemkørselsvej med udefra kommende trafik fra 2 stærkt befærdede indfaldsveje (Viborgvej og Jernaldervej), idet der på nuværende tidspunkt *ikke* er forbindelse mellem Holmstruphøjvej og Jernaldervej.

Dette er særligt indgribende, da gennemkørslen vil krydse flere sikrede skolecykelstier, ligesom Holmstruphøjvejs forlængelse vil medføre, at der vil komme langt mere trafik gennem området – særligt ved de børneinstitutioner som vil komme til at ligge i umiddelbar tilknytning til vejforlængelsen.

Herudover vil der blive nedlagt *flere* parkeringspladser i området, og det er oplyst af anlægsmyndigheden, at der ikke vil blive etableret p-pladser som erstatning for de p-pladser der er på nuværende tidspunkt. Dette anses for at være i strid med lokalplanens formål om, der i området skal tilstræbes afvekslende vejføringer og størst mulig trafiksikkerhed i området, og bevarelsen af gode fælles friarealer til mangeartede rekreative formål.

Grundejerforeningen skal hertil fremhæve lokalplanens retsvirkninger, som bl.a. udtrykker:

*”Byrådet kan meddele dispensation til **mindre** væsentlige lempelser af lokalplanens bestemmelser under forudsætning af, at det ikke ændrer den særlige karakter af det område, der søges skabt ved lokalplanen. Mere **væsentlige** afvigelser fra lokalplanen kan kun gennemføres ved tilvejebringelsen af en ny lokalplan.”*

3. Manglende overholdelse af lokalplanen

Det fremgår af Aarhus Kommunes egne vurderinger, at det oprindelige vejprojekt krævede tilvejebringelse af enten dispensation eller ny lokalplan.

Ifølge VVM-indstillingen af 7.8.2019 (**bilag 17**) krævede en lukning af Holmstruphøjvejs udkørsel til Viborgvej ubetinget en ændret lokalplan, idet en sådan ændring ville være en væsentlig afvigelse fra lokalplanen.

Ved at gennemføre en ændring af projektet, hvor der fortsat er hhv. højre ind- og udkørsel til Holmstruphøjvej ændredes denne opfattelse derhen, at projektet kan etableres ved en "dispensation fra den nuværende lokalplan", jf. revideret VVM-indstilling af 20.10.2020 (**bilag 26**).

Ved udstedelse af anlægsbevillingen den 2.11.2020 (**bilag 27**) er dette yderligere reduceret ~~bagatelliseret~~ til "et krav om ny lokalplan for boligområdet undgås, fordi tilslutningen af lokalområdet til Viborgvej bevares".

Grundejerforeningen har undervejs gentagne gange søgt tilvejebragt den krævede dispensation.

I sin besvarelse i skrivelse af 1. november 2021 (bilag 210) har Aarhus kommune - til trods af allerede afholdte åstedsforretninger i ekspropriationsforberedelserne den 26. august 2021 - besvaret, at dispensationen endnu ikke foreligger, idet detailplanlægningen fortsat afventes.

Udmøntningen af den endelige dispensation, som påklages ved nærværende er først tilgået Grundejerforeningen den 11. marts 2022.

Det forekommer i denne relation bemærkelsesværdigt, at Aarhus Kommune allerede den 19. januar 2022 - uden den fornødne dispensation - har kunnet behandle en ekspropriationsbeslutning.

Det bemærkes tillige, at Aarhus kommune har oplyst Grundejerforeningen om, at Holmstruphøjvej indenfor de nærmeste 1-2 år agtes "omklassificeret" fra offentlig vej til privat fællesvej (**bilag 23**).

Ydermere medfører en given gennemførelse af kommunes vejplan, at Grundejerforeningen pålægges forpligtelser overfor udefra kommende beboelser (i alt ca. 52 beboelser), hvis vejadgang skal foretages igennem den nuværende grundejerforenings områder. Dette forhold er ikke indskrevet i den meddelte VVM-tilladelse.

Begge disse forhold ligger langt udenfor nuværende lokalplans oversigt over veje og stier.

Det er Grundejerforeningens klare fornemmelse og bekymring, at den nuværende plan alene udgør det første, men langt fra uvæsentlige skridt i en samlet ændring af hele området – hvorved en senere og ganske anderledes **ny lokalplan** på denne sigt vil være ”mere spiseligt”, idet der allerede forinden er *sket irreversible skader i området*.

I henhold til planlovens § 19, stk. 1 er det en forudsætning for udstedelsen af en dispensation, at de påtænkte ændringer ligger indenfor lokalplanens rammer og bestemmelser. **Dette er ikke tilfældet i denne sag.**

Det gøres derfor gældende, at der i det beskrevne projekt er tale om *væsentlige* ændringer - der i lighed med den oprindelige projektbeskrivelse (**bilag 17**) kræver **en ny lokalplan**, hvorfor projektet den pågældende dispensation ikke er gyldig.

Uagtet at en eventuel ekspropriation påberåbes efter vejloven, skal der i denne forbindelse henvises til anvendelsen de grundlæggende ekspropriationsvilkår herunder Planlovens § 47, stk. 1, som kun tillader ekspropriation ved ”*væsentlig betydning for virkeliggørelsen af en lokalplan*”. Denne bestemmelse er således i nøje overensstemmelse med den nuværende lokalplans retsvirkninger, d.v.s. at ændringerne nødvendigvis kræver en ny lokalplan.

Det gøres derudover gældende, at dispensationen ikke er gyldig, idet der ikke er proportionalitet mellem dispensationen og det indgreb der søges realiseret ved at udstede dispensationen.

Med baggrund i lignende praksis skal der i øvrigt henvises ”Nomo nr. 161 af 1.6.2015” (**Bilag 408**) fra Nævnens Hus samt en afgørelse af 27.2.2019 fra kommissarius for Statens Ekspropriationer (**Bilag 407**).

4. Anmodning om opsættende virkning

Under hensyntagen til, at Aarhus Kommune allerede er langt fremme i projektet, anmodes der tillige om, at Planklagenævnet træffer en afgørelse om opsættende virkning **straks**.

Det er afgørende nødvendigt, at klagen tildeles opsættende virkning straks, idet en undtagelse heraf vil kunne medføre betydeligt værdispild, og i øvrigt være i strid med Aarhus Konventionen.

Efter modtagelse af den hermed påklagede dispensationstilladelse af 11. marts 2022 har Aarhus Kommune således allerede den 14. marts meddelt endeligt ekspropriationsbeslutning (**bilag 318**).

Dette vil i realiteten betyde, at hvis projektet opføres forinden at Planklagenævnet har truffet sin afgørelse, så vil det kunne have den effekt at projektet skal reableres, hvilket vil være vanskeligt, idet der i givet fald allerede vil være sket uoprettelige og irreversible skader på grundejerforeningens ejendom og beplantninger.

Hvis det konstateres, at projektet kun kan realiseres med ny lokalplan vil det medføre, at projektet som udgangspunkt skal lovliggøres.

På baggrund heraf anmodes Planklagenævnet om, at tillægge klagen **opsættende virkning**, således Aarhus Kommune ikke er berettiget til at fortsætte virkeliggørelsen af delprojektet indtil, at Planklagenævnet har truffet afgørelse i sagen. Det bemærkes i den forbindelse desuden, at opsættende virkning på delprojektet vil i øvrigt ikke betyde forsinkelse af hovedprojektet, som vedrører udvidelsen af Viborgvej til 4 spor.

Det bemærkes i den forbindelse, at såfremt der ikke meddeles opsættende virkning i sagen, vil dette være i strid med reglerne om ret til effektiv klageadgang i henhold til Aarhus-Konventionen, herunder særligt art. 7 om deltagelse i offentlige programmer og art. 9 om effektiv adgang til at klage.

Dette skyldes særligt, at klagen til Planklagenævnet vil blive modarbejdet ved, at Aarhus Kommune, trods berettiget indsigelser, fortsætter arbejdet med projektet, og dermed også virkeliggørelsen af projektet og lokalplanen. Dette vil underminere både klagen og Planklagenævnets afgørelse.

Såfremt der måtte være spørgsmål til ovenstående står jeg til rådighed herfor.

Med venlig hilsen

Mikkel Buchwald Møller
Advokat